

Ed. Apicelumbi

PROFESOR DOKTOR ZDZISŁAW PAPIERKOWSKI

Zdzisław Papierkowski urodził się dnia 29 marca 1903 r. w Schodnicy, pow. Drohobycz, była Galicja Wschodnia. Szkołę powszechną ukończył w Rymanowie w latach 1909-1913. W latach 1913-1918 uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Jaśle, a od r. 1918 do takiegoż gimnazjum w Samborze, gdzie złożył egzamin dojrzałości dnia 14 czerwca 1921 r. Studia prawnicze odbył na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w latach 1921-1927 (magisterium 2 lipca 1925 r., doktorat 22 grudnia 1927 r.). Wraz ze studiami prawniczymi ukończył Akademię Handlową (Kurs Abiturientów) we Lwowie. Uzupełniające studia porównawcze z dziedziny prawa karnego materialnego i procesowego odbył w latach 1930-1931 jako stypendysta Fundacji Rockefellera w uniwersytetach w Wiedniu, Innsbrucku, Berlinie i Münster oraz w Bibliotece Narodowej w Paryżu. W Wiedniu wygłosił w Uniwersyteckim Instytucie Kryminalistycznym referat pt. „Der Indizienbeweis im Strafverfahren” Po ukończeniu studiów prawniczych ze stopniem magistra słuchał w ciągu 4 lat wykładów z dziedziny nauk historycznych na Wydziale Nauk Humanistycznych UJK we Lwowie.

PRACA W UNIWERSYTETACH

Od 15 marca 1924 r. do 30 września 1933 był młodszym, a następnie starszym asystentem UJK we Lwowie, od 30 września 1933 r. do 31 sierpnia 1939 r. — docentem tegoż uniwersytetu na podstawie habilitacji w zakresie postępowania karnego, rozszerzonej w 1937 r. na dziedzinę prawa karnego materialnego. Dnia 1 listopada 1931 r. objął stanowisko zastępcy profesora w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. 19 sierpnia 1937 r. został profesorem nadzwyczajnym prawa karnego i postępowania karnego, a dnia 5 stycznia 1946 r. profesorem zwyczajnym tych dwu dyscyplin naukowych w KUL. Od 1931 do 1952 r. był kierownikiem katedry i zakładu prawa karnego materialnego i procesowego na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL. W latach 1944/45 i 1945/46 pełnił obowiązki dziekana tegoż Wydziału.

Po likwidacji Wydziału, z którym był związany ponad 20 lat, pozostał w KUL, chociaż mógł objąć wówczas katedrę prawa karnego w innym uniwersytecie. Decyzja ta na pewno nie była łatwa, gdyż wiązała się z nią utrata warsztatu pracy naukowej i konieczność rezygnacji z działalności dydaktycznej w dziedzinie, która stanowiła właściwy przedmiot jego zainteresowań i studiów, a którą dzięki temu tak doskonale znał. Podjął wtedy wykłady na innych wydziałach KUL. Od roku akad. 1952/53 do przejścia na emeryturę wykładał zarys prawa polskiego na Wydziale Prawa Kanonicznego, psychologię przestępstwa na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej oraz historię państwa i prawa w Polsce 1918-1939 na Wydziale Nauk Humanistycznych. W r. akad. 1964/65 wykładał na Wydziale Prawa Kanonicznego prawo karne porównawcze, a od 1966 r. prowadził seminarium z tegoż przedmiotu. Najbardziej związał się z Wydziałem Prawa Kanonicznego, na którym od r. 1963 kierował katedrą kościelnego prawa polskiego, a od r. 1970 katedrą prawa rzymskiego. Obecnie, już po przejściu na emeryturę, wykłada na tym Wydziale psychologię przestępstwa i prowadzi seminarium. Jego wykłady zawsze budziły żywe zainteresowanie wśród słuchaczy.

W ciągu 16 lat, a mianowicie od 5 XII 1944 r. do 31 I 1949 r. oraz od 15 I 1957 r. do 31 VIII 1968 r. był prorektorem KUL, wnosząc poważny wkład w rozwój organizacyjny Uczelni. W ciągu 2 lat akademickich poprzedzających przejście na emeryturę pełnił funkcję prodziekana Wydziału Prawa Kanonicznego KUL.

Od chwili powstania Towarzystwa Naukowego KUL do chwili obecnej jest jego członkiem (początkowo korespondentem, a następnie czynnym). W kilku kadencjach był członkiem zarządu tego Towarzystwa.

Przez szereg lat (przed wojną i po wojnie) sprawował funkcję przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej do Spraw Studentów KUL.

Brał udział w międzynarodowych zjazdach prawniczych: w Bratysławie (1930 r.), w Wiedniu (1930 r.) i w Essen (1931 r.). W ciągu lata 1938 r. wyjechał do Bułgarii i Grecji w celu zbadania organizacji sądownictwa i więziennictwa w tych krajach. Ten wyjazd nie osiągnął zamierzonego rezultatu ze względu na ciężką chorobę, której nabawił się podczas pobytu w Bułgarii.

Ponieważ nauce prawa karnego nie wystarczą same konstrukcje teoretyczne i spekulacje filozoficzne, przeto istnieje realna potrzeba uzupełnienia pracy naukowej praktyką wymiaru sprawiedliwości. Powinna więc istnieć symbioza uniwersyteckiej katedry prawa karnego z jak gdyby kliniką doświadczalną tegoż prawa w postaci pracy, w której teoretyczne tezy mogłyby znaleźć sprawdzian doświadczalny w ich zastosowaniu do praktycznych potrzeb życia. Takim właśnie terenem weryfikacyjnym była praca Profesora Zdzisława Papierkowskiego w są-

dzie (na różnych stanowiskach w okresie od 1 stycznia 1926 r. do 7 września 1939 r.) oraz w adwokaturze (w czasie od 1 stycznia 1957 r. do 31 grudnia 1963 r.).

DOROBEK NAUKOWO-DYDAKTYCZNY

Jego treścią była problematyka z dziedziny prawa karnego materialnego, prawa karnego procesowego, ogólnych zagadnień prawnych, psychologii kryminalnej, psychologii zeznań świadka i oskarżonego oraz prawa karnego prasowego. Łączna ilość pozycji opublikowanych wynosi 218 (wydawnictwa zwarte: książki, skrypty autoryzowane i wydane na prawach rękopisu, rozprawy monograficzne — oraz artykuły, recenzje prac naukowych i glosy do orzecnictwa karnego Sądu Najwyższego, wydrukowane w 35 czasopismach i innych periodykach polskich i niemieckich; 1 artykuł w języku angielskim wydrukowany w pracy zbiorowej). Ilość prac przygotowanych do druku obejmuje 13 pozycji (1 książka, 7 artykułów i 5 glos do orzecnictwa karnego Sądu Najwyższego).

Jako członek Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Profesor Zdzisław Papierkowski wygłosił na posiedzeniach naukowych Wydziału Nauk Społecznych tegoż Towarzystwa około 10 referatów dotyczących prac własnych oraz prac osób nie będących członkami Towarzystwa Naukowego KUL, zasługujących na publikację. Nie wszystkie streszczenia tych referatów zostały dostarczone w celu opublikowania ich w „Sprawozdaniach”.

W związku z działalnością dydaktyczną był promotorem: 2 doktorów na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL, 2 doktorów na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej oraz 1 doktora na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL. Ponadto napisał następujące recenzje: 1 recenzja rozprawy habilitacyjnej na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL, 1 recenzja rozprawy habilitacyjnej na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK, 1 recenzja rozprawy doktorskiej na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL, 4 recenzje rozpraw doktorskich na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK, 2 recenzje rozpraw doktorskich na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, 1 recenzja rozprawy doktorskiej na Wydziale Prawa UMCS, 6 recenzji rozpraw magisterskich napisanych pod jego kierunkiem na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL, 5 recenzji rozpraw magisterskich na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL. Obecnie kilka dalszych prac doktorskich przygotowują na jego seminarium studenci prawa kanonicznego.

Profesor Zdzisław Papierkowski wygłosił w Towarzystwie Prawniczym we Lwowie i w Lublinie oraz w innych środowiskach ponad 30

wykładów i przemówień publicznych na różne tematy. Między innymi: przed wojną wykład pt. „Hitlerowskie prawo karne” (w KUL), po wojnie 3 wykłady inauguracyjne na rozpoczęcie roku akademickiego w KUL (r. ak. 1945/46 pt. „Socjologiczne i filozoficzne oblicze kary”, r. ak. 1951/52 pt. „Problem winy w prawie karnym”, r. ak. 1961/62 pt. „Co to jest prawo?”), wykład na publicznym posiedzeniu Towarzystwa Naukowego KUL pt. „Nauki pomocnicze w stosunku do prawa karnego”, przemówienie w ramach urządzonej przez wyższe uczelnie Lublina akademii na temat stosunku rosyjskiej rewolucji październikowej do humanizmu, wykłady w Zrzeszeniu Prawników Polskich w Lublinie pt. „Granice wolności słowa dziennikarza”, „Odpowiedzialność karna zdrajców Narodu Polskiego” oraz „Ochrona czci człowieka w świetle prawa karnego”, w ramach Wykładów Uniwersyteckich Towarzystwa Naukowego KUL wykłady: „Proces karny przeciwko Chrystusowi” (wygłoszony kilkakrotnie w KUL i poza Uniwersytetem, ponadto w Warszawie, Kielcach i Chełmie Lubelskim), „Starożytny proces karny grecki i rzymski”, „Sowieckie prawo karne”, „Co prawo karne zawdzięcza psychologii?”, „Osobowość przestępcy”, wypowiedź radiowa na temat ustawy amnestyjnej z dnia 27 kwietnia 1956 r., wykład pt. „Przestępczość nieletnich”, wygłoszony w ramach cyklu prelekcji zorganizowanych przez katedry prawa karnego i pedagogiki UMCS, wykład i udział w dyskusji na temat „Aspekt prawno-karny przeszczepienia serca człowieka” (odbyło się to w ramach sympozjum zorganizowanego przez odpowiednie czynniki Akademii Medycznej oraz UMCS), przemówienie z okazji 50-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Ujmując syntetycznie przedstawione wyżej ważniejsze fakty z życia i bogatej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej Profesora Zdzisława Papierkowskiego trzeba stwierdzić, że był on związany tą działalnością przez 42 lata z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, pracując wprawdzie najpierw na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych, a następnie na Wydziale Prawa Kanonicznego. Jeżeli ponadto uwzględnimy jego pierwszą nominację asystencką z dnia 15 marca 1924 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, okazuje się, że odszedł na emeryturę niemal u progu 50-lecia swojej pracy naukowo-dydaktycznej.

Prace naukowe Zdzisława Papierkowskiego spotykały się zawsze z bardzo pozytywną oceną, taka też była opinia zarówno komisji powoływanych w związku z nadawaniem mu tytułów naukowych profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, jak i profesorów (m. in. J. Makarewicza, W. Woltera, I. Czumy, A. Derynga, ks. J. Wiślickiego) proszonych z tej okazji o wyrażenie swoich opinii. Według nich jego działalność naukowa wykazuje: wielkie umiłowanie przedmiotu i po-

ciąg do pracy naukowej, połot i oryginalność, bystrość i głębokość obserwacji, jasność, otwartość i ściśle respektowanie logiki w rozumowaniu i argumentacji, samodzielność w precyzyjnym tworzeniu konstrukcji naukowych w oparciu o polskie ustawodawstwo karne i orzecznictwo karne polskich sądów z uwzględnieniem szerokiego tła teoretycznego, historycznego i prawnoporównawczego. Autorzy tych ocen stwierdzają również, że jego prace wykazują wybitną znajomość obydwu działów prawa karnego i są poważnym wkładem twórczym do nauki prawa.

Profesor Zdzisław Papierkowski zapisał się trwale w pamięci swych uczniów — studentów, którym przez wiele lat wpajał gruntowną znajomość prawa. Jego wszechstronna wiedza prawnicza i rzetelność w jej przekazywaniu zyskały mu głęboki szacunek i wdzięczność licznej rzeszy prawników świeckich oraz sporej grupy kanonistów.

Na podstawie przepisu art. 40 ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta Praw i Obowiązków Nauczyciela — przyznała mu Rada Państwa PRL decyzją z dnia 9 października 1973 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

WYDZIAŁ PRAWA KANONICZNEGO KUL

BIBLIOGRAFIA PRAC OPUBLIKOWANYCH PROF. DRA ZDZISŁAWA PAPIERKOWSKIEGO

Zabicie na żądanie zabitego. „Przegląd Prawa i Administracji” R. 51: 1926 s. 149-168.

Samobójstwo i pojedynek amerykański. Tamże R. 52: 1927 s. 309-338.

Kodeks karny republik sowieckich. Wyd. Serminarium prawa karnego UJK we Lwowie. Warszawa 1927. F. Hoesick (Udział w tłumaczeniu z języka rosyjskiego i w redakcji tekstu polskiego) ss. 232.

[wraz z: L. D w o r z a k]. Zmowa więźniów w celu ucieczki. „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” R. 10: 1928 s. 406-411.

Ewolucja i geneza koncepcji bezskutecznego podżegania. Tamże s. 702-707.

Historyczne koleje instytucji bezskutecznego podżegania do przestępstwa w świetle pozytywnych ustawodawstw. Tamże s. 780-786.

Istota i natura prawna bezskutecznego podżegania do przestępstwa. Tamże s. 891-900.

Kilka słów o przepisie art. 117 projektu wstępnego części szczegó-

łowej kodeksu karnego. „Czasopismo Sędziowskie” R. 2: 1928 nr 4-6 s. 47-57.

Bezskuteczne podżeganie do przestępstwa. Warszawa 1928 ss. 100.

Stanowisko kodeksu postępowania karnego odnośnie do zażeń na postanowienia sędziego śledczego. „Czasopismo Sędziowskie” R. 3: 1929 nr 9-11 s. 174-181.

Sledztwo przeciwko N.N. Tamże R. 6: 1932 nr 1-2 s. 34-45.

Udział w przestępstwie wedle projektu polskiego kodeksu karnego. „Przegląd Prawa i Administracji” R. 57: 1932 s. 191-200.

Dowód poszlakowy w postępowaniu karnym. Studium procesowo-prawne. Lublin 1933 ss. 149.

Angielskie prawo dowodowe w procesie karnym. „Głos Sądowictwa” R. 6: 1934 s. 307-313.

Art. 291 kodeksu karnego a przedmiotowa właściwość sądu. „Czasopismo Sędziowskie” R. 8: 1934 s. 74-82.

Jeszcze kilka uwag na temat wymiaru kary pozbawienia wolności w sądzie grodzkim. „Głos Prawa” R. 11: 1934 s. 250-259.

Die politischen Delikte im Lichte des polnischen Strafrechts und der Judikatur des Obersten Gerichtes. „Zeitschrift für Ostrecht” Jg. 8: 1934 s. 98-110.

Prawne wnioski prokuratora a stanowisko sędziego śledczego. „Czasopismo Sędziowskie” R. 8: 1934 s. 230-235.

Rehabilitacja i zatarcie skazania a zniesławienie. „Głos Sądowictwa” R. 6: 1934 s. 560-565.

Art. 203 kodeksu karnego a Sąd Najwyższy. „Głos Prawa” R. 12: 1935 s. 50-56.

Czyżby bezprawie względnie nietakt? (Uwagi na marginesie przepisów prawnych dotyczących rewizji domowej). „Czasopismo Sędziowskie” R. 9: 1935 s. 105-109.

Granice obrony oskarżonego w procesie karnym. „Głos Prawa” R. 12: 1935 s. 542-551.

Prawo karne. Notatki według wykładów prof. dra Zdzisława Papierkowskiego w roku akad. 1934/35 prowadzone przez M. Męczyńskiego. Lublin 1935 ss. 93 (skrypt autoryzowany).

Die Voruntersuchung gegen den unbekanntenen Beschuldigten. „Zeitschrift für Ostrecht” 1935 ss. 14.

Z praktyki karno-administracyjnej sądu okręgowego (Uwagi na temat warunkowego zawieszenia kary aresztu wymierzonej za wykroczenie). „Czasopismo Sędziowskie” R. 9: 1935 s. 202-210.

Bericht über die strafrechtliche Entwicklung Polens, insbesondere im Jahre 1934. „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft” Bd. 55: 1935 s. 439-449.

- Sąd karny a kwestia nieważności małżeństwa. „Czasopismo Sędziowskie” R. 10: 1936 s. 148-155.
- Umorzenie śledztwa na zasadzie art. 3 k.p.k. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 63: 1936 s. 273-275.
- Usiłowanie a przestępstwa polegające na zaniechaniu. „Palestra” R. 13: 1936 s. 358-372.
- Usiłowanie a dolus eventualis. Tamże s. 686-695.
- W sprawie nowelizacji k.p.k. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 63: 1936 s. 679-682.
- Wyrok łączny. „Współczesna Myśl Prawnicza” R. 2: 1936 nr 1 s. 18-22.
- Bericht über die weitere strafrechtliche Entwicklung Polens. „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft” Bd. 56: 1936 s. 772-777.
- Culpa dolosa exorta (Uwagi na marginesie § 2 art. 230 k.k.). „Głos Prawa” R. 14: 1937 s. 159-165.
- Amnestia a warunkowe zawieszenie kary. Tamże s. 489-495.
- Podżeganie i pomocnictwo w stosunku do przestępstw indywidualnych. „Palestra” R. 14: 1937 s. 511-523.
- Psychologia na usługach procesu karnego. „Przegląd Więziennictwa Polskiego” R. 2: 1937 s. 38-52.
- Bericht über die strafrechtliche Gesetzgebung, Gerichtsentscheidungen und Literatur in Polen. „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft” Bd. 58: 1938 s. 128-137.
- Charakter procesowy „pokrzywdzonego” w postępowaniu karnym. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 65: 1938 s. 356-358.
- Przestępcy nieletni a środki zabezpieczające. „Palestra” R. 15: 1938 s. 453-467.
- Sądownictwo penitencjarne. „Przegląd Więziennictwa Polskiego” R. 3: 1938 s. 1-14.
- Realizacja art. 469 § 1 k.p.k. w śledztwie. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 65: 1938 s. 273-276.
- Uchylenie tymczasowego aresztowania w toku dochodzenia. Tamże s. 113-115.
- Wszczęcie śledztwa na wniosek oskarżonego. Tamże s. 633-635.
- Dwa zagadnienia z dziedziny kary grzywny. „Palestra” R. 16: 1939 s. 504-512.
- Fragmety z dziedziny prawa karnego dotyczącego nieletnich. Tamże s. 601-609.
- Śledztwo w sprawach prywatno-skargowych. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 66: 1939 s. 56-58.
- Prawo karne (część ogólna) według wykładów prof. dra Zdzisława

Papierkowskiego — opracowane przez T. Wojciechowskiego. Cz. 1-2. Lublin 1939 ss. 299 (skrypt autoryzowany).

Przepisy prawne dotyczące pornografii. „Prąd” T. 37: 1939 s. 94-103.
Stanowisko prawne „pokrzywdzonego” w świetle nowelizacji kodeksu postępowania karnego. „Gazeta Sądowa Warszawska” R. 66: 1939 s. 103-104, 117-118.

Szantaż prasowy (Uwagi do art. 40 dekretu prasowego). Tamże s. 181-183.

Odpowiedzialność prasowo-karna redaktora. Tamże s. 367-370.

Neue polnische Strafgesetze. „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft” Bd. 59: 1939 s. 225-233.

Srodki odwoławcze w procesie karnym. Lublin 1946 ss. 55. Skrypt wydany na prawach rękopisu przez „Bratnią Pomoc” Studentów KUL.

Dzieciobójstwo w świetle prawa karnego. Studium prawno-porównawcze (streszczenie). „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1947 nr 1 s. 23-25.

Co prawo karne zawdzięcza psychologii? Lublin 1947 ss. 28. Towarzystwo Naukowe KUL.

Kryminalista. „Zdrój” R. 3: 1947 nr 6 s. 6.

Nullum crimen sine lege. Tamże nr 4 s. 1.

Prawo karne (część ogólna). Lublin 1947 ss. 299. Skrypt wydany na prawach rękopisu przez „Bratnią Pomoc” Studentów KUL.

Prawo karne (część szczegółowa). Lublin 1947 ss. 295. Skrypt wydany na prawach rękopisu przez „Bratnią Pomoc” Studentów KUL.

Zasady procesu karnego. Lublin 1947 ss. 87. Skrypt wydany na prawach rękopisu przez „Bratnią Pomoc” Studentów KUL.

Socjologiczne i filozoficzne oblicze kary. Lublin 1947 ss. 22. Towarzystwo Naukowe KUL.

Prawo karne dekretów PKWN (streszczenie). „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1947 nr 1 s. 12-14.

Uwagi o ustawie amnestyjnej (z dnia 22 lutego 1947 r.). „Państwo i Prawo” R. 2: 1947 z. 5-6 s. 30-46.

W sprawie reformy wymiaru sprawiedliwości. „Demokratyczny Przegląd Prawniczy” R. 3: 1947 nr 9 s. 25-28.

Dzieciobójstwo w świetle prawa karnego. Studium prawno-porównawcze. Lublin 1947 ss. 53. Towarzystwo Naukowe KUL.

Lublin w okresie okupacji niemieckiej 1939—1944 (streszczenie). Referat na temat pracy Remigiusza Moszyńskiego i Leopolda Polichy pod powyższym tytułem. „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1947 nr 1 s. 27-29.

Art. 134 k.k. czy art. 293 k.k.? (Problem podżegania i pomocnictwa do przestępstwa indywidualnego). „Demokratyczny Przegląd Prawniczy” R. 4: 1948 nr 2 s. 35-38.

Fikcja winy czy niezrozumienie sensu nowoczesnego prawa karnego. „Państwo i Prawo” R. 3: 1948 z. 1 s. 73-82.

Nieumyślna zbrodnia. Tamże z. 3 s. 177-179.

Zagadnienia z dziedziny prawa karnego. Lublin 1948 ss. 138.

Problemy prasowo-prawne. „Roczniki Nauk Społecznych” T. 1: 1949 s. 69-96.

„Przestępstwo” oraz „czyn zabroniony pod groźbą kary” w świetle przepisów polskiego prawa karnego (streszczenie). „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1954 nr 6 s. 10-15.

„Błąd” w projekcie kodeksu karnego. „Nowe Prawo” R. 11: 1955 nr 5 s. 90-93.

W sprawie błędu. „Prawo i Życie” R. 1: 1956 nr 8 s. 2.

Wokół problemu nieletnich przestępców. „Nowe Prawo” R. 12: 1956 nr 7-8 s. 155-157.

Kolizja przepisów ustawowych według projektu kodeksu karnego. „Państwo i Prawo” R. 11: 1956 z. 8-9 s. 418-423.

Głos w dyskusji w sprawie chuligaństwa. „Prawo i Życie” R. 1: 1956 nr 10 s. 2.

Gdy pojęcia są niejasne (Uwagi na temat dekretów o ochronie własności społecznej). „Nowe Prawo” R. 12: 1956 nr 10 s. 79-80.

Problematyka ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. „Kraj” 1956 ss. 10.

Dalsze uwagi o projekcie kodeksu karnego. „Polonia Sacra” R. 9: 1957 nr 1 s. 299-349.

Krytyka i oszczerstwo. „Tygodnik Powszechny” R. 11: 1957 nr 6 s. 4-5.

Czy prawo prasowe obowiązuje? „Palestra” R. 1: 1957 nr 3 s. 3-13.

Spekulacja. „Polonia Sacra” R. 9: 1957 nr 2-3 s. 385-393.

Uwagi o spekulacji w świetle przepisów ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. „Palestra” R. 1: 1957 nr 4 s. 41-45.

Sąd nad aktem administracyjnym. „Polonia Sacra” R. 9: 1957 nr 4 s. 225-230.

Kryteriologiczne i metodologiczne uwagi na temat pojęcia „przestępstwa” oraz „czynu zabronionego pod groźbą kary” „Roczniki Filozoficzne” T. 5: 1957 z. 4 s. 173-193.

Proces karny w starożytności greckiej i rzymskiej. „Roczniki Humanistyczne” T. 6: 1957 z. 2 s. 159-176.

Dowód prawdy w pewnym wypadku zniesławienia. „Palestra” R. 2: 1958 nr 2 s. 23-25.

- Homo sum. „Prawo i Życie” R. 3: 1958 nr 1 s. 6.
- Problem usiłowania przestępstw z zaniechania. „Palestra” R. 2: 1958 nr 5-6 s. 37-45.
- Chuligaństwo. „Roczniki Nauk Społecznych” T. 2: 1958 s. 173-182.
- Der Strafprozess im griechischen und römischen Altertum. „Bibliotheca Classica Orientalis” Jg. 4: 1959 s. 47-50.
- Ustawa antychuligańska. „Ruch Prawniczy i Ekonomiczny” R. 21: 1959 z. 1 s. 57-61.
- Niebezpieczne prawo. „Prawo i Życie” R. 4: 1959 nr 8 s. 7.
- Zagadnienia z dziedziny reformy prawa karnego (streszczenie). „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1959 nr 9 s. 17-22.
- A jednak contra legem. „Prawo i Życie” R. 4: 1959 nr 17 s. 3.
- Rację ma żona (Uwagi na temat legalizmu i oportunistów w procesie karnym). Tamże nr 20 s. 3.
- Culpa do lo determinata (Rozważania prawnologiczne). „Prawo Kanoniczne” R. 2: 1959 nr 3-4 s. 301-311.
- Krytyka — prawda — błąd. „Palestra” R. 4: 1960 nr 2 s. 59-65.
- Przestępstwo gospodarcze. „Prawo Kanoniczne” R. 3: 1960 nr 1-2 s. 299-305.
- Odpowiedzialność karna czy dyscyplinarna. „Nowe Prawo” R. 17: 1961 s. 1259-1261.
- Swoisty zbieg przestępstw. „Palestra” R. 5: 1961 nr 4 s. 33-36.
- Projekt prawa o wykroczeniach (Kilka uwag o niektórych problemach ogólnych). Tamże nr 9 s. 44-59.
- W sprawie zakazu reformationis in peius. Tamże R. 6: 1962 nr 6 s. 38-42.
- Co to jest prawo? (Problem prawnofilozoficzny). „Zeszyty Naukowe KUL” R. 5: 1962 nr 1 s. 17-26.
- Wina jako problem prawa karnego. „Zeszyty Naukowe KUL” R. 5: 1962 nr 2 s. 3-16.
- Projekt kodeksu karnego. Część ogólna. „Prawo Kanoniczne” R. 5: 1962 nr 3-4 s. 243-284.
- Osobowość przestępcy. „Roczniki Filozoficzne” T. 11: 1963 z. 4 s. 61-80.
- Dowód pośredni w starożytnym procesie karnym. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” T. 10: 1963 z. 4 s. 97-112.
- Zjawiskowe postacie przestępstwa (art. 28-38 projektu k.k.). „Państwo i Prawo” R. 18: 1963 z. 4 s. 676-681.
- Nieletni oraz niepełnoletni a proces adhezyjny. „Palestra” R. 7: 1963 nr 2 s. 21-25.

- Psychologia w sądownictwie. „Zeszyty Naukowe KUL” R. 6: 1963 nr 2 s. 3-24.
- Zwycięstwo czy klęska? „Prawo i Życie” R. 8: 1963 nr 7 s. 6-7.
- Projekt kodeksu karnego — problem odpowiedzialności karnej (art. 12-27). „Nowe Prawo” R. 19: 1963 s. 510-520.
- Ex nunc czy ex tunc? Tamże s. 664-666.
- Projekt kodeksu karnego — Niektóre zagadnienia z dziedziny kary. „Palestra” R. 7: 1963 nr 4 s. 38-45.
- Projekt kodeksu karnego. Actio libera in causa. Tamże nr 6 s. 17-20.
- Tzw. międzyczasowe i międzynarodowe prawo karne (art. 2-11) w projekcie kodeksu karnego. Tamże nr 12 s. 40-45.
- O projekcie kodeksu karnego. „Kurier Lubelski” 1963. s. 3.
- Ogólna charakterystyka projektu kodeksu karnego. „Kamena” R. 30: 1963 nr 8 s. 9.
- Dowód pośredni w średniowiecznym procesie karnym. „Prawo Kanoniczne” R. 7: 1964 nr 3-4 s. 117-143.
- Interwencja antychuligańska w świetle przepisu art. 240 kodeksu karnego. „Palestra” R. 8: 1964 nr 6 s. 44-49.
- Słuszne prawo. „Nowe Prawo” R. 20: 1964 s. 1135-1141.
- Należyta postawa. „Prawo i Życie” R. 9: 1964 nr 22 s. 6.
- Dowód pośredni w nowożytnym procesie karnym. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” T. 12: 1965 z. 5 s. 5-15.
- Sumienie świata wobec przedawnienia zbrodni hitlerowskich. „Palestra” R. 9: 1965 nr 2 s. 7-16.
- Słuszne prawo (streszczenie). „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej i Posiedzeń Naukowych Towarzystwa Naukowego KUL” 1965 nr 14 s. 37-38.
- Wina kombinowana (Odpowiedzialność karna za niezamierzony skutek umyślnego działania przestępnego). „Prawo Kanoniczne” R. 8: 1965 nr 3-4 s. 105-143.
- Problem błędu w świetle polskiego prawa karnego. W: Pastori et Magistro. Praca zbiorowa. Lublin 1966 s. 165-184. Towarzystwo Naukowe KUL.
- Sprawstwo pośrednie jako postać przestępstwa. „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” R. 28: 1966 z. 3 s. 47-57.
- Kodyfikacja etyki zawodowej. „Prawo i Życie” R. 11: 1966 nr 5 s. 4-5.
- Ten czyn nie jest przestępstwem. „Prawo i Życie” R. 11: 1966 nr 16 s. 3.
- Swoista kwestia prawna (Stosunek art. 63 k.k. do art. 76 i 77 k.k.). „Palestra” R. 9: 1967 nr 12 s. 37-42.

Niektóre aspekty kary grzywny. „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” R. 29: 1967 z. 3 s. 67-82.

Guilt in Criminal Law. W: *The Valley of Silence Catholic Thought in Contemporary Poland*. University of Notre Dame Press 1967 ss. 14.

Sąd a administracja. „Prawo i Życie” R. 17: 1972 nr 10 s. 4.

Czternaście recenzji (podręczników, komentarzy i rozpraw monograficznych) opublikowanych w latach 1931 do 1969 w następujących periodykach: „Przegląd Prawa i Administracji”, „Czasopismo Sędziowskie”, „Themis Polska”, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, „Roczniki Nauk Społecznych”, „Polonia Sacra”, „Prawo Kanoniczne”, „Zeszyty Naukowe KUL” — łącznie 108 stronic.

Sześćdziesiąt trzy glosy do orzecznictwa karnego Sądu Najwyższego opublikowane w czasopismach: „Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych” 1958-1969, „Państwo i Prawo” 1964-1969 oraz „Nowe Prawo” 1965-1969 — łącznie ss. 456.

Publikacje o charakterze specjalnym

Uniwersyteckie studia prawnicze [z cyklu „O studiach uniwersyteckich”]. „Życie Lubelskie” 1947 ss. 3.

Kronika Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 1944-1952. Część I (Organizacja i rozwój Wydziału). W: *Księga jubileuszowa 50-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. Lublin 1969 s. 203-212.

Kronika Wydziału Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 1944-1952. Część II (Materiały do bibliografii prac naukowych członków Wydziału). „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” T. 18: 1969 s. 167-188.

Sprawozdanie zastępcy przewodniczącego Komitetu Jubileuszowego prof. dra Zdzisława Papierkowskiego za okres 50 lat istnienia i działalności Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. „Zeszyty Naukowe KUL” R. 12: 1969 nr 1 s. 113-120.

Prace przygotowane do druku

Prawo karne prasowe (podręcznik i komentarz) — ss. 270 maszynopisu.

Siedem artykułów o różnej tematyce — ss. 57 maszynopisu.

Pięć glos do orzecznictwa karnego Sądu Najwyższego — ss. 35 maszynopisu.